

vždyť se mnou jsi ty ...

kniha modliteb

ČESKOBRAĚSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ

vždyť se mnou jsi ty...

kniha modliteb

uspořádali Iva Květonová, Ondřej Macek
a Lenka Ridzoňová

Českobratrská církev evangelická
2018

I. příprava k modlitbě

Pane Bože,
jsem v modlitbě ztuhlý a těžkopádný. Potřebuji uvolnit. Mluvit k tobě jako člověk. Diskutovat s tebou o svých problémech a strachu. Být jako učedník, ne vzdálený obdivovatel, který tě postaví na piedestal. Tuším, že tam ty být nechceš. Chtěl bych se radovat z modlitby. Cítit se volně, jako když jdu na procházku do přírody. Prožívat radost z přebývání s tebou jako radost z dobré hudby nebo baletu. Musím přimět svou mysl, aby ti dokázala v modlitbě všechno přinést. Vím, že tebe to zajímá. Jsem to já, kdo je těžkopádný, monotónní, afektovaný. Prosím, zlidšti mě.

Norman Goodacre

Zouvám si boty – své ambice,
odkládám hodinky – svůj rozvrh,
sundávám brýle – své pohledy na věc,
zavírám pero – svou práci,
pokládám své klíče – svou jistotu,
abych byl jen s tebou,
Bože.

Po tom, co jsem byl s tebou,
obouvám si boty – abych šel po tvých cestách,
beru si hodinky – abych žil v tvém čase,
nasazuji brýle – abych se díval na tvůj svět,
otevírám pero – abych zapsal tvé myšlenky,
beru do ruky své klíče – abych otevřel tvé dveře.

anonym

Sedám si,
Bože,
abych se díval na televizi,
abych napsal dopis,
abych spravoval šaty,
aby si odpočinuly mé nohy,
abych poslouchal hudbu,
abych si přečetl noviny,
abych zavřel oči a zapomněl.

Sedáš si,
Bože,
abys na mě čekal,
abys byl pro mne připraven.
Pomoz mi, abych si mezi tím vším,

kvůli čemu jsem si sedl,
vzpomněl na tebe,
na tebe, který čekáš na mě.

Pray now

Bože,
je příliš snadné
udělat si z víry únik
způsob jak potlačit bolest z toho,
že jsem člověkem a žiji
nebo cestu k úspěchu
způsob jak přesvědčit vesmír,
aby nám dal, co chceme
nebo nástroj kontroly
způsob jak svázat ostatní svou vůlí
víra, kterou nabízíš, Ježíši, je však jiná,
nebezpečnější a obtížnější
je to víra, která nese kříž,
která zahrnuje smrt
a obětuje se pro dobro druhých
je to jediná víra, která vede ke zmrtvýchvstání
k životu obnovenému a pohlcujícímu.
Prosíme tě, Bože, za takovou víru,
otevři naše srdce, abychom ji mohli přijmout.

John van de Laar

Náš dík se k tobě, Bože, dostává v nuzných slovech,
nad to chvílemi nejsme schopni najít slova žádná.
Jsou dny, měsíce, roky, ve kterých nejsme vůbec

s to tě oslovovat.

V takových časech dej nám sílu,
aby naše srdce zůstala otevřená bohatství života
a my byli schopni v tiché vděčnosti zažívat tvou
neměnnou, věčnou přítomnost.

Spokoj se s bezeslovnou obětí našeho srdce,
když nám chybí slova díků.

Přijmi naši tichou vděčnost
a zachovej nám otevřené srdce i ducha.

Paul Tillich

Bože,
dlouho jsem se nemodlil,
vlastně nevím, proč to teď dělám,
a také nevím, jak se to správně dělá,
a ani nevím, jestli tohle je modlitba,
jestli se já smím modlit.
Zároveň toho mám tolik na srdci,
tolik se mi toho honí hlavou
a nemám nikoho, komu bych to mohl říci.
Znáš mě asi lépe, než se znám já sám.

Hospodine, svatý a věčný Bože,
smíme ti věřit? Můžeme před tebou odkrýt své
nitro, vyjevit skryté touhy svého srdce, připustit
své nejhlubší pochybnosti? Smíme ti věřit? Dů-
věřovat, že se neušklíbneš nad tím, jak jsme po-
vrchní, bázliví, nepevní? Nepohrdneš námi? Ne-
mávneš nad námi rukou?

Pane Bože, smíme věřit své modlitbě? Že jsme v ní přímí a poctiví, že vyjevujeme skryté touhy svého srdce?

Pane, stojíme o tvou přítomnost, o tvé promluvení, o tvé požehnání, toužíme po tom, abychom spolu mohli pokračovat, spolu jít dál! Jsme připraveni slyšet a přijmout, co pro nás máš.

Hospodine, Bože náš a Pane, děkujeme ti, že jsi pro nás vytvořil tento zvláštní prostor – modlitbu. Prostor, kdy skláníme hlavu před tebou a uvědomujeme si svou omezenost, své malichernosti, svá selhání a zrady (zrady také, Pane, i na těch našich nejbližších!). Není nám lehké – a přece ti za tento prostor děkujeme, neboť jsi nám blízko. V sevření našeho svědomí, v úzkostech z pokaženého, promarněného, ty jsi nám blízko. Jako Ten, který naslouchá, rozumí a nesoudí rychle a nespravedlivě. Jako Ten, který odpouští, pozvedá, dodává odvahy a síly k další cestě. Jako Ten, který vrací ke kořenům, obnovuje základy, poskytuje oporu. Pane, utvrď nás ve víře a vrať nás na cestu Kristovy pravdy. Nepřicházíme sem do tohoto prostoru pro zábavu. Prosíme o Slovo života. Vztahujeme se k němu celým srdcem.

Pane, na tebe čekáme. Nečekáme na své zmoudření, nečekáme na své úspěchy, nečekáme na své uzdravení, nečekáme na své uznání, nečekáme,

až uvěříme, nečekáme, až se budeme mít všichni rádi... Pane, na tebe čekáme! Na živého Boha, dárce života, tvůrce společenství, obnovitele víry, zdroj lásky, zřídlo pravdy...

Pane Bože, kam kráčí náš svět? Ta politika, korupce, nedůvěra mezi lidmi. Proč se lidé trochu neusmívají? Proč se o sebe nezajímají? Proč mi neodpoví na pozdrav? Bývalo líp, když jsem byla mladší... Nechci si stěžovat, být našťvaná. Snad je mi jen smutno. Ráda bych změnila svět k lepšímu a nejde to. Ukaž mi, kde je moje místo.

Dej mi vidět smysl maličností.

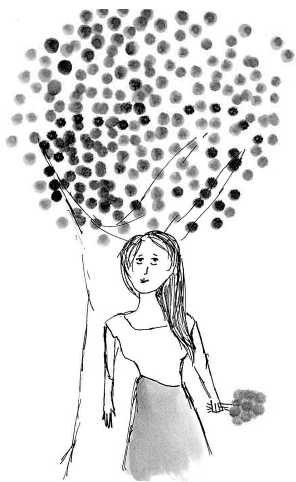
Odpusť mi škarohlídství.

Dej, ať častěji skládám ruce v klín, ne z rezignace, ale k modlitbě.

Hospodine, Pane náš, chceš k nám promlouvat. S hanbou přiznáváme, že naslouchat je pro nás jednou z nejobtížnějších činností. Totiž naslouchat tak, abychom si jen nepotvrzovali, co jsme si už stejně předem mysleli. Naslouchat tak, abychom skutečně slyšeli řeč druhého srdce. Pane, pomoz našim uším, aby se otevřely, zbav nás naší těkavosti, našeho neklidu a ustaranosti, abychom tvé Slovo zaslechli a jím se nechali inspirovat, ba nadchnout.

Vždyť my věříme, že tvé Slovo je dobré – že zahání tmu a strach, svítí na cestu naděje a učí nás

dobře naslouchat hlasům našich bližních i němého stvoření.

(spirituální gymnastika)

Hluboké nadechnutí. – Sílu k životu mám od tebe. Děkuju za ni.

Hluboké vydechnutí. – Vzdal ode mě vše, co mě znepokojuje a trápí. Děkuji.

Stoupnout si na špičky. – Chlubím se a vytahuju, ale ve skutečnosti mě zvedáš ty... když už nemohu, když spadnu. Někým jsem díky tobě. Dáváš mi život, moudrost, odpuštění, důstojnost získávám díky tobě. Děkuju za to.

Otočit se kolem své osy. – Hledám tě, přemýšlím o tobě, ale jediná šance je, že ty mi vstoupíš do života.

Ruce nad hlavu. – Někdy mě napadá, že bych si chtěl tvoji blízkost zasloužit, dostat se do ní. Ale jedině ty mě můžeš k sobě přitáhnout. Udělej to, prosím.

Stát na jedné noze. – Chvěji se z kdečeho, stárnu, jsem unavený, někdy se už sotva držím na nohou. Střídám zájmy. Mám starosti. Ty můžeš můj život uvést do rovnováhy. Prosím o ni.

Vytáhnout ramena k uším. – Je toho dost, kvůli čemu mám starosti, s čím si nevím rady.

Uvolnit ramena a vytřepat ruce. – To podstatné nechávám na tobě.

Vyšpulit břicho. – Díky tobě mám co jíst a pít. Děkuji za to.

Zatnout svaly na pažích. – Ty mi dáváš sílu.

Otočit hlavu vpravo a vlevo. – Nedej, abych zapomněl na to, že jsem tu pro druhé bytosti.

Zatřást jednou a pak druhou nohou. – Osvobod mě od lenosti, sobectví a hlouposti.

Jít. – Přišel jsem, protože tě hledám. Jdu za tebou. Jdeš se mnou.

aby dokázaly sdílet smutek i radost,
aby byly příbytkem Božího ducha.

požehnání z Německa

Ať v tobě roste odvaha
žít tento život
se všemi jeho rozpory
se všemi jeho nedokonalostmi

Ať jsi schopen
bojovat i nechat už to být,
zůstat i odejít,
přijmout i postrádat.

Ať v tobě roste odvaha
láskyplně vnímat,
spolehnout se na druhé
a sdílet s nimi to,
kým jsi a co máš.

Ať ti Bůh žehná
a spolu s tebou i všem, kteří k tobě patří,
ať uprostřed tohoto nepochopitelného světa
zakusíte bohatství života.

Antje Sabine Naegeli

Hospodin ať ti žehná:

Ať naplní tvé nohy tancem a tvé paže silou.
Ať naplní tvé srdce něhou a tvé oči smíchem.
Ať naplní tvé uši hudbou a tvůj nos příjemnou
vůní.

Ať naplní tvá ústa chválou a tvé srdce radostí.

Ať ti stále znovu dává milost pouště:
tichou osvěžující vodu a novou naději.
Ať nám všem dává stále znovu sílu a naději.
Požehnej tě Hospodin.

z Konga

Svatý Otče, drž nás ve své pravdě;
svatý Synu, chraň nás pod křídly svého kříže;
svatý Duchu, učiň si z nás chrámy
a příbytky své slávy;
prosíme o pokoj po všechny dny našeho života,
Pane.

maronitská církev

Kéž je Bůh v mé hlavě
i v mém rozumění;
kéž je Bůh v mých očích
i v mém pohledu;
kéž je Bůh v mých ústech
i v mém mluvení;
kéž je Bůh v mém srdci
i v mém myšlení;
kéž je Bůh v mém konci
i v mém odcházení.

Old Sarum Primer

zdroje

Modlitby Manfreda Josuttise z knihy *Erleuchte uns mit Deinem Licht. Gedanken und Gebete zu den Gottesdiensten des Kirchenjahres* (Gütersloher Verl.-Haus, 2009) a modlitby Sylvie Bukowski z knihy *Du bist der Gott, den ich suche. Gebete für Gottesdienst und Alltag* (Neukirchen-Vluyn, 2014) s laskavým souhlasem autorů vybral a přeložil Ondřej Macek.

Modlitby z *The Westminster Collection of Christian Prayers* (Westminster John Knox Press, Louisville, Kentucky, 2002) a modlitby shromážděné Peterem Millarem (*An Iona Prayer Book*. Canterbury Press, Norwich, 1998) přeložila Lenka Ridzoňová.

Další modlitby pocházejí z knížek meditací *Zastav se na chvíli* (FS ČCE v Nosislavi, 2011–2019).

Modlitby Waltera Brueggemanna a text Konkordie reformačních církví v Evropě přeložil Pavel Filipi.

Navzdory dobré vůli se nám ne ve všech případech podařilo kontaktovat či zjistit autory modliteb, případně překladatele. Omlouváme se.

Bible je až na výjimky citována podle *Českého ekumenického překladu*, 1979, 2001.

Autory z české ekumeny, zemřelé či zahraniční uvádíme plným jménem.

Modlitby uvedené beze jména jsou od těchto žijících kazatelek, kazatelů a laiků z naší tradice: David Balcar, Rut Brodská, Ester Čašková, Michael Erdinger, Miroslav Erdinger, Jakub Hála, Juliana Rampich Hamariová, Miroslav Hamari, Alžběta Hanychová, Eliška Havelková, Jana Hofmanová, Vojtěch Hrouda, Abigail Hudcová, Alexandra Jacobea, Pavla Jandečková, Pavel Kalus, Lukáš Klíma, Pavel Kočnar, Ondřej Kolář, Iva Květonová, Anna Lavická, Ondřej Macek, Marie Jüptner Medková, Ludmila Míchalová Mikšíková, Jiří Mrázek, Tomáš Molnár, Filip Němeček, Tomáš Pavelka, Pavel Pokorný, Lenka Ridzoňová, Ondřej Ruml, Petr Sláma, Markéta Slámová, David Šorm, Magdalena Trgalová, Aleš Wrana, Jan Zámečník, Marta Zemánková, Martina Zuštinová, Daniel Ženatý.

Obsah

předmluva	5
I. příprava k modlitbě	11
II. modlitby nedělní a sváteční	19
První adventní neděle	19
Druhá adventní neděle	21
Třetí adventní neděle	22
Čtvrtá adventní neděle	24
Předvečer prvního svátku vánočního	25
První svátek vánoční	27
Druhý svátek vánoční	31
Konec roku	33
Nový rok	38
Zjevení Páně	41
Poslední neděle po Zjevení	42
Septuagesimae	43
Sexagesimae	44
Estomihi	44
postní čas	45
Popeleční středa	51
Invocavit	52
Reminiscere	54
Oculi	55
Laetare	56
Judica	56
Květná neděle	57
Zelený čtvrtek	58
Velký pátek	60
Bílá sobota	63
Velikonoční neděle	64
Velikonoční pondělí	66
Quasimodogeniti	68
Misericordias Domini	69
Jubilate	70
Cantate	71
Rogate	72
Nanebevstoupení Páně	73
Exaudi	74
Svatodušní neděle	74
Svatodušní pondělí	79

Trojice	81
neděle po Trojici	82
Památka mistra Jana Husa	95
Díkůvzdání za úrodu	96
Den reformace	97
Předpředposlední neděle církevního roku	98
Předposlední neděle církevního roku	99
Den pokání a modliteb	100
Neděle věčnosti	101
III. vyznání víry	105
Konkordie reformačních církví v Evropě	117
IV. modlitby v životních branách a při přijímání svátostí	131
narození dítěte	131
křest	134
připomenutí křtu	144
večeře Páně	145
konfirmace	157
škola	164
svatba	171
výročí svatby	180
narozeniny	186
jubileum	190
pohřeb	190
vzpomínání na zemřelé	196
V. zpověď	199
vyznání vin	199
lítost	211
předsevzetí	211
odpuštění	212
vyznání víry	213
slovo milosti	215
VI. modlitby do všedních dnů a různých chvil	217
Bible	217
bohoslužby a nedělní ráno před nimi	222
budoucnost	229
cesty	230
církev	235
člověk	238
deprese	251
domov	253
dovolená a volný čas	255

hudba	258
chvály	261
jídlo	265
láska	268
misie	272
nemoc	274
opuštěnost	281
peníze	283
postižení	284
práce	285
před smrtí	288
přímluvy	292
příroda	296
radost a smích	300
ráno a nový den	301
rodina a děti	310
smrt	322
stáří	324
strach	328
svět	333
těžkosti	346
uprostřed dne	353
úroda	356
vděčnost	359
večer	362
víra	370
vnímavost	377
vyčerpání	383
vzpomínání	385
VII. základní texty křesťanské víry	389
modlitba Páně	389
Apoštolské vyznání víry	390
Nicejsko-cařihradské vyznání víry	390
desatero	392
ustanovení křtu	393
ustanovení večeře Páně	394
VIII. požehnání	395
zdroje	403
doslov... podněty pro spiritualitu	405
principy spirituality	406
základní „nástroje“ spirituality	411